T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/253
KARAR NO : 2026/377
KARAR TR : 15/06/2026

ÖZET: 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 30. maddesinin 1. fıkrasına aykırılık nedeniyle Kanun'un 41. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasının ve toplatılma idari yaptırım kararlarının iptali istemiyle açılan davanın, Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27/1. maddeleri uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H. E. v. E. Ü. T. T. T. L. Ş.
Vekili : Av. S. T. A.
Davalı : Manavgat Kaymakamlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı şirket vekili, Manavgat Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 07/10/2025 tarih ve 07-A-00554 sıra sayılı İdari Para Cezası Yaptırım Kararı ile Bakanlık onayı alınmaksızın üretilmiş ürünlerin piyasaya sürüldüğünün tespit edildiğinden bahisle davacıya ait işletmenin 5996 Kanun'un 30. maddesinin 1. fıkrasına aykırılık gerekçesiyle aynı Kanun'un 41. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen 210.622 TL idari para cezasının iptali ile vergi dairesine ödenilen 157.972,50 TL'nin iadesi ve aynı madde uyarınca uygulanan 07/10/2025 tarih ve E-21389132, E-21389003, E-21373974 sayılı toplatılma idari yaptırım kararlarının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Manavgat 1. Sulh Ceza Hakimliği 07/01/2026 tarih ve D.İş. 2025/4126 sayılı kararı** ile, başvuruya konu kararın idari yargının görev alanına giren kararlardan olduğunu belirterek, başvurunun görevsizlik nedeniyle reddine karar vermiş, tarafların itiraz etmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şu şekildedir:

> *"...Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; her ne kadar başvuran şirket vekili tarafından idari para cezasının kaldırılmasına ve toplatılma idari yaptırım kararlarının iptaline karar verilmesi talep edilmiş ise de; benzer bir olayda, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü 2013/1424 Esas 2013/1612 Karar sayılı ilamında, '5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nda da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak; idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi* ile *ilgili olarak ürünlerin toplatılması kararı da verildiği ve idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur...' şeklindeki açıklamaları nazara alındığında, bahse konu olayla ilgili verilen idari para cezalarına ve toplatılma kararlarına karşı açılacak davaların çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu anlaşılmakla, başvurunun görev yönünden reddine karar verilmiştir ..."*

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KQNxxdA - GwlpF9G - E1tcQrx - Zc8l2M= ile erişebilirsin

B. İdari Yargıda

4. **Antalya 3. İdare Mahkemesi 05/03/2026 tarih ve E.2026/247 sayılı kararı** ile,, 5996 sayılı Kanun uyarınca tesis edilen işleme karşı açılan davanın görüm ve çözümünün, 5326 sayılı Kanun'un 27. madde hükmü uyarınca Sulh Ceza Hakimliğinin görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *" ...Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ortadadır.*
>
> *Buna göre uyuşmazlıkta, dava konusu para cezasının 5326 sayılı Kanunda belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5996 sayılı Kanun'da idari tedbirlere karşı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hüküm diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağından, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınması gerekmekte olup davacı hakkında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 41/1-b maddesi uyarınca 210.622,00 TL para cezası tesis edilmesine ilişkin 07.10.2025 tarih, E-44867174-305.04.03.02-21371854 sayılı Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır."*

5. Antalya 3. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dava dosyası, ekinde adli yargı dosyası UYAP çıktısı ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanunu'nun, *"Amaç"* başlığı altında düzenlenen 1. maddesi şöyledir:

> *" (1) Bu Kanunun amacı, gıda ve yem güvenilirliğini, halk sağlığı, bitki ve hayvan sağlığı ile hayvan ıslahı ve refahını, tüketici menfaatleri ile çevrenin korunması da dikkate alınarak korumak ve sağlamaktır."*

7. 5996 sayılı Kanun'un *"İşletmelerin kayıt ve onayı"* başlıklı 30. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

> *"(1) Bu Kanun kapsamındaki gıda ve yem işletmelerinden onaya veya kayıt işlemine tâbi olanlar ile onay ve kayıt işlemlerine ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenir. Onaya tâbi işletmeler için, faaliyete geçmeden önce Bakanlıktan onay alınması zorunludur. Kayıt işlemine tâbi işletmeler, faaliyetleri ile ilgili işletme kayıtlarını Bakanlığa yaptırmak zorundadır."*

8. 5996 sayılı Kanun'un *"Hijyen ve resmî kontroller ile ilgili yaptırımlar"* başlıklı 41. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi şöyledir:

> *"(1) Hijyen ve resmî kontroller ile ilgili yaptırımlar aşağıda belirtilmiştir:*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KQNxxdA - GwlpF9G - E1tcQrx - Zc8l2M= ile erişebilirsin

...

b) 30 uncu maddenin birinci fıkrası gereği Bakanlıktan onay alması gereken işletmelerden, onay almadan üretim yapanlara onbin Türk Lirası, depo ve satış yerlerine beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu işletmelerin faaliyetleri durdurularak ürünlerine el konulur ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

..."

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*
(1) Bu Kanun'un;
a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,
b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,
uygulanır."

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.
(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Mülkiyetin kamuya geçirilmesi"* başlıklı 18. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatin konusunu oluşturan veya işlenmesi suretiyle elde edilen eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine, ancak kanunda açık hüküm bulunan hallerde karar verilebilir.
(2) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, eşyanın;
a) Kullanılmaz hale getirilmesi,
b) Niteliğinin değiştirilmesi,
c) Ancak belli bir surette kullanılması,
Koşullarından birinin yerine getirilmesine bağlı olarak belli bir süre geciktirilebilir. Belirlenen süre zarfında koşulun yerine getirilmemesi halinde eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.
(3) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar kesinleşinceye kadar ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından eşyaya elkonulabileceği gibi; eşya, kişilerin muhafazasına da bırakılabilir.
(4) Eşyanın mülkiyeti, kanunda açık hüküm bulunan hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşuna, aksi takdirde Devlete geçer.
(5) Eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilebilmesi için fail hakkında idarî para cezası veya başka bir idarî yaptırım kararı verilmiş olması şart değildir.
(6) Kaim değerin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.
(7) Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya, başka suretle değerlendirilmesi mümkün olmazsa imha edilir.
(8) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde yerine getirilir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KQNxxdA - GwlpF9G - E1tcQrx - Zc8l2M= ile erişebilirsin

12. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

...

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 15/06/2026 tarihli toplantısında, dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosya aslının Mahkemece, ekinde adli yargı UYAP çıktısı ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, 5996 sayılı Kanun'un 30. maddesinin 1. fıkrasına aykırı olarak Bakanlık onayı alınmaksızın üretilmiş ürünlerin piyasaya sürüldüğü gerekçesiyle, davacı adına 5996 sayılı Kanun'un 41. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen idari para cezası ile ürünlerin toplatılması idari yaptırım kararlarının iptali istemiyle açılmıştır.

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin yerleşik kararlarında; idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da idari yargı yerinde görüleceği vurgulanmıştır.

17. Somut olayda, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı şirket ile ilgili olarak mülkiyetin kamuya geçirilmesi amacıyla *"onaysız piyasaya sürülen ürünlerin toplatılmasına"* da karar verildiği ve bu idari yaptırım kararının da dava konusu yapıldığı; yukarıda gösterildiği şekilde, söz konusu yaptırımın kabahatler karşılığında uygulanacak olan ilgili kanunda yer alan diğer tedbirler içinde sayılan yaptırımlardan biri olduğu ve bu karara karşı 5996 sayılı Kanun'da kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği gözetildiğinde, *ürünlerin toplatılması"* idari yaptırımlarının iptali isteminin de adli yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KQNxxdA - GwlpF9G - E1tcQrx - Zc8l2M= ile erişebilirsin

18. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan ve dava konusu edilen idari para cezası ile toplatılma idari yaptırım kararlarının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5996 sayılı Kanun'da bu idari yaptırımlara itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına ve toplatılma idari yaptırım kararlarına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin 1. fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Antalya 3. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Manavgat 1. Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 07/01/2026 tarih ve D.İş. 2025/4126 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Antalya 3. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile Manavgat 1. Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 07/01/2026 tarih ve D.İş. 2025/4126 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

15/06/2026 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden KQNxxdA - GwlpF9G - E1tcQrx - Zc8l2M= ile erişebilirsin